

Het elektronisch patiëntendossier en het delen van gezondheidsgegevens

Wat je moet weten

maart 2016

CM. Hoe gaat het met u?

Elke zorgverlener houdt voor elke patiënt een patiëntendossier bij. Vroeger gebeurde dit op papier, maar nu gebeurt dit meer en meer elektronisch. Waarom is dit zo belangrijk voor de zorgverleners en voor jou als patiënt? En wat moet je zelf doen zodat je zorgverleners je gezondheidsgegevens kunnen delen?

In deze brochure beantwoorden we al je vragen.

Inhoudstafel	3
Je recht op een patiëntendossier	4
Wat zijn de voordelen van een patiëntendossier	4
Je patiëntendossier inkijken	4
Het globaal medisch dossier (GMD)	5
Het elektronisch patiëntendossier	6
Voordelen van het elektronisch patiëntendossier	6
De samenvatting van je elektronisch patiëntendossier	6
De geïnformeerde toestemming voor het elektronisch delen van je gezondheidsgegevens	7
Je geïnformeerde toestemming geven	7
Je geïnformeerde toestemming beheren	7
Het elektronisch delen van je gezondheidsgegevens	8
Welke zorgverleners kunnen je gezondheidsgegevens bekijken	8
Welke gezondheidsgegevens worden gedeeld	8
Hoe worden je gegevens elektronisch gedeeld	8
1. Vitalink	8
2. Farmaceutisch dossier	9
3. Ziekenhuisdossier	9
Veel gestelde vragen	10

Je recht op een patiëntendossier

Als patiënt heb je verschillende rechten. Eén ervan is het recht op een zorgvuldig bijgehouden en veilig bewaard patiëntendossier.

Elke zorgverlener moet voor elke patiënt een dossier aanleggen. Dat kan elektronisch of op papier. Een bekend voorbeeld van een patiëntendossier is het globaal medisch dossier (GMD) bij je huisarts (p.5). Maar ook je tandarts, specialist, kinesist, apotheker of verpleger houden een dossier bij.

In je patiëntendossier staan niet alleen je **medische gegevens**. Afhankelijk van je situatie bevat het bijvoorbeeld ook

- de gegevens van je vertegenwoordiger of vertrouwenspersoon,
- je vraag om geen informatie te ontvangen over je gezondheidstoestand,
- je toestemming of weigering van een behandeling,
- je wilsverklaring (= verklaring van wat je (niet meer) wil aan zorg en behandeling op het moment dat je niet meer in staat bent om je wil te uiten).

Meer info: www.cm.be/mijnrechten

Wat zijn de voordelen van een patiëntendossier?

Een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier biedt verschillende voordelen:

- Je zorgverlener kan je gezondheid **vlot opvolgen en evalueren**. Zo kan hij verbanden leggen met vorige aandoeningen of je preventief oproepen.

- Het is een **communicatiemiddel** tussen jezelf en alle zorgverleners die je behandelen. Ook als je van zorgverlener verandert, is de continuïteit verzekerd.
- De zorgverleners die je behandelen kunnen je gezondheidsinformatie vlotter delen. Zo vermijd je dubbele onderzoeken, onnodige kosten en administratieve overlast.
- Bij discussies over je behandeling, de kwaliteit van de zorg of je wilsbekwaamheid, heeft het patiëntendossier een belangrijke **bewijsfunctie**.
- Op basis van de informatie in je dossier kun je bepaalde **attesten** krijgen voor de sociale zekerheid. Bijvoorbeeld een attest voor een vergoeding na een arbeidsongeval of bij een beroepsziekte.
- Je dossier is een middel om een kwaliteitsvolle geneeskunde uit te oefenen en dit te kunnen opvolgen.

Je patiëntendossier inkijken

Je mag je patiëntendossier inkijken of een vertrouwenspersoon aanduiden om dat voor jou te doen. Binnen de 15 dagen na je aanvraag moet je zorgverlener je inzage verlenen.

Je hebt ook recht op een kopie van je dossier. Dat kan een papieren kopie zijn, maar ook een cd-rom, een e-mail of een met de hand geschreven tekst. Je zorgverlener mag hiervoor maximaal 25 euro aanrekenen.

Opgelet: Je zorgverlener kan je de inzage van gegevens tijdelijk weigeren als dit een ernstig gevaar voor je gezondheid vormt. Hij moet hierover eerst een andere zorgverlener raadplegen en je vertrouwenspersoon inlichten. Eens het gevaar voor je gezondheid geweken is, moet hij je inzage verlenen.

Het globaal medisch dossier (GMD)

Het **globaal medisch dossier (GMD)** is een voorbeeld van een patiëntendossier. Het wordt door je huisarts bijgehouden en bevat alle gegevens over je gezondheid zoals:

- medische voorgeschiedenis;
- geneesmiddelengebruik;
- gevolgde behandelingen;
- verslagen van specialisten en andere zorgverleners.

Voordelen van het GMD

- Het GMD geeft je vaste huisarts een **totaalbeeld** van je gezondheid. Zo kan hij beter beoordelen welke onderzoeken nodig of overbodig zijn en of je behandelingen op elkaar zijn afgestemd.

- Je betaalt 30 % **minder remgeld** voor consultaties bij de huisarts die je GMD bijhoudt of een andere huisarts die toegang heeft tot je GMD (bv. omdat hij in dezelfde praktijk werkt). In bepaalde gevallen wordt ook meer terugbetaald voor een huisbezoek.
- Je krijgt een **hogere terugbetaling** voor een consult bij een specialist, na verwijzing door je huisarts en indien aan de andere voorwaarden is voldaan. (zie www.cm.be/gmd).

Vraag je huisarts om een GMD voor je bij te houden. Je ziekenfonds betaalt de kosten die je huisarts hiervoor mogelijk aanreken volledig terug. Een GMD kost jou als patiënt dus niets.

Meer info: www.cm.be/gmd

Het elektronisch patiëntendossier

In een **elektronisch patiëntendossier** bewaart je zorgverlener je medische gegevens digitaal. Dat biedt heel wat **voordelen** ten opzichte van een papieren dossier:

- je dossier is overzichtelijker,
- de zorgverleners die je behandelen kunnen je gezondheidsinformatie vlotter delen;
- je vermijdt dubbele onderzoeken, onnodige kosten en administratieve overlast.

De samenvatting van je elektronisch patiëntendossier

De samenvatting van je elektronisch patiëntendossier (**Sumehr**) bevat de minimale gegevens die een arts nodig heeft om je gezondheidstoestand snel in te schatten en je de best mogelijke zorg te bieden. Zo kan een andere arts die je medische voorgeschiedenis niet kent, snel de juiste zorg geven.

Wat er in deze samenvatting moet komen, is niet wettelijk vastgelegd. Er kunnen verschillende gegevens in staan, zoals:

- je basisgegevens: naam, geboortedatum, moedertaal ...,
- de contactgegevens van een contactpersoon voor in geval van nood,
- informatie over risicofactoren (allergieën,

- reacties op medicatie...),
- een overzicht van je medische voorgeschiedenis,
- een overzicht van actuele problemen,
- een overzicht van je medicatie,
- een overzicht van je vaccinaties.

Je artsen, meestal de huisarts die je GMD bijhoudt, kunnen een samenvatting van je elektronisch patiëntendossier maken en elektronisch delen. Deze samenvatting kan dan geraadpleegd worden door andere artsen en zorgverleners.

Vraag je huisarts om een samenvatting van je elektronisch patiëntendossier (= Sumehr) op te laden en te delen.

Opgelet: Artsen en andere zorgverleners mogen je gegevens niet delen zonder jouw toestemming (zie hiernaast).

De geïnformeerde toestemming voor het elektronisch delen van gezondheidsgegevens

Het elektronisch delen van gezondheidsgegevens heeft veel voordelen voor je artsen, maar ook voor jou. Een dokter van wacht of een spoeddienst heeft meestal geen gezondheidsgegevens van jou. Dankzij je elektronisch dossier kunnen zij echter zien welke onderzoeken je al onderging, welke geneesmiddelen je neemt, welke vaccinaties je kreeg ...

Artsen en andere zorgverleners mogen niet zomaar je gezondheidsgegevens elektronisch met elkaar delen. Dit kan enkel als jij hiervoor je **geïnformeerde toestemming** geeft. Pas nadat je jouw toestemming hebt gegeven, krijgen de zorgverleners die je behandelen (en dus een zorg- of therapeutische relatie met je hebben) zoals je huisarts, specialist, apotheker ... toegang tot je gezondheidsgegevens. Zij kunnen bovendien enkel de informatie bekijken die voor hen nodig is om jou de gepaste zorg te geven.

Opgelet: Je geïnformeerde toestemming geldt voor zorgverleners in gans België.

Je geïnformeerde toestemming geven

Door je toestemming te geven, ga je ermee akkoord dat de zorgverleners die je behandelen informatie over je gezondheid met elkaar delen via elektronische netwerken.

Hoe je toestemming geven?

- Registreer zelf je toestemming via www.patientconsent.be of via de Patient HealthViewer (zie p. 9).
Het aanmelden gebeurt met je elektronische identiteitskaart en PIN-code. Meer info hierover en een bijhorende handleiding vind je op www.cm.be/patientendossier.
- Vraag aan de CM-consulent, je huisarts, apotheker of ziekenhuis om je toestemming te registreren op basis van je rijksregisternummer.

Je geïnformeerde toestemming beheren

Nadat je je toestemming hebt gegeven, kun je ook de toegangsrechten beheren. Zo kun je:

- je geïnformeerde toestemming terug intrekken;
- zorgverleners toegang geven tot je gezondheidsgegevens;
- eerder toegevoegde zorgverleners verwijderen;
- zorgverleners de toegang tot je gezondheidsgegevens weigeren.

Bovendien kun je via info@ehealth.fgov.be vragen welke zorgverleners je gezondheidsgegevens hebben geraadpleegd. eHealth registreert voortdurend alle acties zodat eventueel misbruik van gegevens altijd kan worden opgespoord.

Meer info: www.cm.be/toestemming

Het elektronisch delen van je gezondheidsgegevens

Welke zorgverleners kunnen je gezondheidsgegevens bekijken

Van zodra je jouw geïnformeerde toestemming geeft, krijgen de zorgverleners met wie je een zorg- of therapeutische relatie hebt, toegang tot jouw gezondheidsgegevens. Dit zijn dus de zorgverleners die je behandelen zoals je artsen, specialisten, apothekers, verpleegkundigen, kinesitherapeuten ... Zij hebben bovendien enkel toegang tot de gezondheidsgegevens die voor hen nodig en relevant zijn bij jouw behandeling.

Uitzondering: In een noodsituatie (bv. wanneer je zwaargewond op de spoeddienst belandt) kan een arts een noodprocedure invoeren en je gezondheidsinformatie raadplegen. Dit moet hij wel motiveren.

Je geïnformeerde toestemming voor elektronische gegevensdeling geldt niet voor de arbeidsgeneesheer, de adviserend geneesheer of de raadsgeneesheer van je verzekeraar. Ook je ziekenfonds kan jouw gegevens niet bekijken.

Welke gezondheidsgegevens worden gedeeld

Alle gegevens die door je zorgverleners worden bijgehouden, kunnen worden gedeeld voor zover ze nuttig zijn voor jouw behandeling en medische opvolging. Dat kan bijvoorbeeld gaan om je bloedgroep, bepaalde allergieën, uitslagen van een bloedonderzoek, röntgenfoto's, vaccinatie- en medicatieschema's, voorgeschreven en afgeleverde geneesmiddelen, informatie die naar je huisarts werd gestuurd na een ziekenhuisopname ...

Hoe worden je gezondheidsgegevens elektronisch gedeeld

Vooraleer je zorgverleners je gegevens kunnen delen, moet je altijd eerst je geïnformeerde toestemming geven. Je toestemming wordt via eHealth geregistreerd. Dit online platform maakt de elektronische uitwisseling van gegevens tussen zorgverleners mogelijk. De uitwisseling van deze gegevens voldoet aan de hoogste veiligheidscriteria.

In Vlaanderen geldt je geïnformeerde toestemming voor:

- Vitalink
- het gedeeld farmaceutisch dossier
- het ziekenhuisdossier

Vitalink

Vitalink is het digitaal platform van de Vlaamse Overheid dat het mogelijk maakt voor zorgverleners en welzijnswerkers om gegevens elektronisch te delen. Zo beschikken zij over correcte en volledige informatie, zoals je vaccinaties en je geneesmiddelengebruik (medicatieschema). Artsen kunnen er ook een samenvatting van je elektronisch dossier (Sumehr) vinden. Geleidelijk zullen er ook andere toepassingen uitgerold worden.

Je zorgverleners moeten de informatie uit je elektronisch patiëntendossier zelf op Vitalink opladen. Zij zijn niet verplicht om dit te doen. Vraag je zorgverlener gerust zelf om dit te doen.

Via de **Patient Health Viewer**, een applicatie die de ziekenfondsen voor hun leden ontwikkelden, kun je als patiënt zelf gegevens bekijken die op Vitalink staan. Zo vind je er je vaccinatiegegevens en je medicatieschema (op voorwaarde dat deze info werden opgeladen door je zorgverlener).

Meer informatie over de applicatie en hoe je die kunt downloaden, vind je op www.cm.be/vitalink.

Het farmaceutisch dossier

Elke apotheker bij wie je een voorgeschreven geneesmiddel haalt, slaat deze gegevens elektronisch op in je farmaceutisch dossier. Tenzij je vraagt om dit niet te doen, mag hij hierin ook bijkomende gegevens registreren zoals:

- de aflevering van geneesmiddelen zonder voorschrift of andere producten (bv. voedingssupplementen);
- chronische ziekten;
- allergieën of intoleranties (bv. aan lactose) die de inname van geneesmiddelen kunnen verstoren.

Door deze registratie kan je apotheker je beter adviseren en problemen vermijden (bv. dubbel gebruik van medicatie, over- of onderdosering). Indien nodig zal hij je huisarts contacteren.

Gedeeld farmaceutisch dossier (GFD)

Met het Gedeeld Farmaceutisch Dossier (GFD) kan elke apotheker een deel van je farmaceutisch dossier raadplegen. Dit is belangrijk als je je geneesmiddelen niet afhaalt bij je vaste apotheker, maar bijvoorbeeld bij de apotheker van wacht. Zo kan ook hij je optimaal adviseren.

In je GFD staat de belangrijkste informatie over afgeleverde geneesmiddelen en andere producten. Deze gegevens worden veilig bewaard in een centrale databank die enkel voor apothekers toegankelijk is.

Opgelet: Apothekers zijn niet verplicht om je gegevens te delen, ook al gaf jij je geïnformeerde toestemming.

Het ziekenhuisdossier

Je geïnformeerde toestemming geldt ook voor de elektronische uitwisseling van gegevens uit je patiëntendossier tussen zorgverleners in ziekenhuizen. Ook je zorgverleners buiten het ziekenhuis kunnen elektronisch toegang krijgen tot de gezondheidsgegevens die van belang zijn voor jouw behandeling.

Veel gestelde vragen

Waarom geef ik best mijn geïnformeerde toestemming?

Je weet niet altijd op voorhand waar of wanneer je medisch hulp nodig zal hebben. Misschien kom je terecht bij een zorgverlener die je niet kent? Hoe weet je zeker dat je dan de juiste diagnose krijgt, geen onnodige onderzoeken moet ondergaan of medicijnen krijgt die je niet mag gebruiken of combineren met je huidige medicatie?

Dankzij het elektronisch delen van je gezondheidsgegevens, krijgen jouw zorgverleners een globaal overzicht van jouw gezondheid. Zo krijgen ze zicht op jouw medische voorgeschiedenis, waardoor ze jou beter kunnen behandelen. Dit systeem verbetert de samenwerking en communicatie tussen alle zorgverleners die jou

behandelen. Bovendien moet jij zo ook minder papieren documenten bewaren of doorsturen. En vermijd je dat belangrijke medische documenten verloren gaan.

Hoe kan ik de geïnformeerde toestemming voor mijn kind registreren?

- Voor kinderen ouder dan zes jaar kun je zelf hun toestemming registreren met hun kidsID.
- Voor kinderen die geen KidsID hebben, kunnen de zorgverleners de toestemming registreren als de betrokkene (of de ouders of voogden) dit vraagt. Je huisarts, ziekenfonds, ziekenhuis of apotheker kan dan de toestemming registreren aan de hand van het rijksregisternummer.

Hoe kan ik een persoon registreren die niet in staat is om zijn wil uit te drukken?

De wet inzake patiëntenrechten bepaalt dat wanneer een patiënt niet in staat is zijn wil te uiten, de wettelijke vertegenwoordiger van de patiënt een beslissing mag nemen.

Wat gebeurt er als ik overlijdt?

Als je overlijdt wordt de toegang tot je gedeeld patiëntendossier automatisch beëindigd. De therapeutische relaties met je zorgverleners worden dan immers verbroken. De gegevens blijven wel beschikbaar, maar kunnen enkel nog worden gebruikt in een gerechtelijk-geneeskundige context of zijn indirect toegankelijk voor naaste familie. Je familie moet hiervoor wel een geldige motivatie geven.

Meer info:

Alle informatie over het elektronisch patiëntendossier en de geïnformeerde toestemming vind je op www.cm.be/patientendossier.

Deze brochure heeft een informatieve waarde. Voor een gedetailleerde omschrijving van de rechten en plichten van de leden en van het ziekenfonds zijn enkel de statuten rechtsgeldig.

Heb je een klacht? Laat het ons weten via www.cm.be/klachten. Met jouw reactie verbeteren we immers onze service.

V.U.: Martine Van de Walle, Haachtsesteenweg 579, postbus 40, 1031 Brussel
© CM - maart 2016

PRBR0022-16

Ben je al CM-lid, dan weet je dat je op CM kunt rekenen. Ben je nog geen lid, dan nodigen wij je uit om onze troeven te leren kennen. Ga langs in het CM-kantoor in je buurt of surf naar www.cm.be.

CM. Hoe gaat het met u?